

Chọc dò tủy sống

Tại sao tôi cần đến việc chọc dò tủy sống?

Chọc dò tủy sống được thực hiện tại Khu Cấp cứu để chẩn đoán các bệnh trạng có thể đe dọa đến tính mạng chẳng hạn như viêm màng não (nhiễm trùng nơi bề mặt của não) hoặc xuất huyết dưới màng nhện (chảy máu trong não). Chọc dò tủy sống cũng được thực hiện để kiểm tra các bệnh thoái hóa mà ảnh hưởng đến não và cột sống kể cả bệnh đa xơ cứng (một bệnh của hệ thần kinh trung ương).

Việc chẩn đoán các bệnh trạng này rất thiết yếu để việc chữa trị đúng cách có thể bắt đầu.

Bác sĩ sẽ thảo luận với bạn về lý do cụ thể tại sao bạn cần có thử nghiệm này và kết quả sẽ giúp xác định việc chữa trị mà bạn cần đến ra sao.

Chọc dò tủy sống là gì?

Chọc dò tủy sống cũng thường được gọi là lấy dịch tủy sống (spinal tap). Thủ thuật này gồm việc chọc một kim nhỏ vào lưng dưới để lấy chất dịch bao bọc tủy sống và não bộ. Chất này được gọi là dịch não tủy hoặc CSF (cerebral spinal fluid). Cây kim được chọc đúng cách vào túi dịch bên dưới cột tủy sống. Phần lưng dưới thường được xem là nơi an toàn nhất để lấy chất dịch này để gửi đi kiểm tra trong phòng thí nghiệm.

Việc này tương tự như thủ thuật giúp các phụ nữ giảm đau trong khi sinh nở gọi là 'gây tê cột sống' hoặc 'gây tê ngoài màng cứng' chỉ khác là trong các trường hợp sinh nở thì thuốc tê được tiêm vào chất dịch não tủy, thay vì lấy mẫu của dịch não tủy.

Việc này được thực hiện ra sao?

Thủ thuật này có thể được thực hiện trong khi bạn ngồi hoặc nằm. Bác sĩ sẽ cho biết bạn cần ở tư thế nào. Lưng của bạn sẽ được lau kỹ bằng thuốc khử trùng và một tấm phủ sẽ được đặt trên lưng bạn để giữ cho vùng này được vô trùng. Điều quan trọng là bạn không nhúc nhích trong khi thủ thuật được thực hiện – hãy cho bác sĩ biết nếu bạn không có được tư thế dễ chịu, hoặc nếu bạn cần cử động vì lý do nào đó.

Thường sẽ không có đau nhiều bởi vì có dùng thuốc gây tê cục bộ tuy nhiên một số bệnh nhân cảm thấy hơi đau và ép nhẹ khi mũi kim chích vào.

Bác sĩ sẽ cẩn thận chích mũi kim giữa đốt sống vào khoảng trống có chứa dịch và rút ra khoảng vài mi-li-lít để thử nghiệm. Đây là một thủ thuật khó khăn, và có thể phải chích lại hơn một lần. Nếu bạn cảm thấy rất đau hoặc lo ngại, hãy hỏi để được giúp đỡ thêm.

Sau khi lấy mẫu dịch, kim được rút ra và băng dán sẽ được đặt vào chỗ chích. Bạn có thể ngồi dậy và cử động nếu muốn - bạn không cần phải nằm trừ khi bạn muốn vậy.

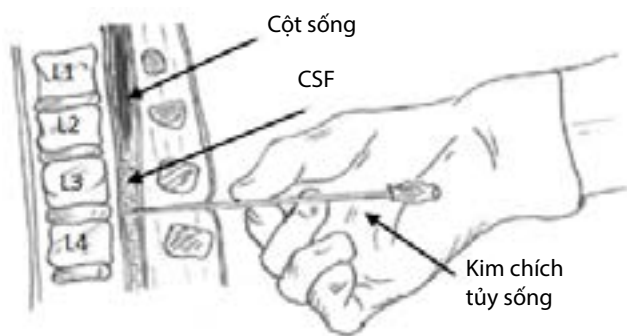
Chọc dò tủy sống

Thủ thuật này có đau không?

Bác sĩ sẽ dùng một cây kim thật nhỏ để chích gây tê vùng da của bạn trước. Bạn sẽ cảm thấy như bị châm chích khi kim đâm vào da và gây tê tại chỗ. Việc này chỉ kéo dài khoảng vài giây.

Hầu hết nhiều người không cảm thấy đau, nhưng có cảm giác có sức ép ở lưng, khi kim chọc dò tủy sống được chích vào. Điều này thay đổi rất nhiều tùy bệnh nhân.

Nếu bạn thấy đau nhói xuống chân, hãy cho bác sĩ biết ngay và họ sẽ chỉnh sửa vị trí của kim để làm bạn dễ chịu hơn.

Có các nguy cơ gì?

Chọc dò tủy sống được thực hiện rất thường xuyên tại Khu Cấp cứu và mặc dù bệnh nhân có thể cảm thấy hơi lo ngại, các thủ thuật này thật ra rất an toàn.

Trong hầu hết các trường hợp, thủ thuật không gây vấn đề gì và không gây kết quả bất lợi.

Hầu hết bệnh nhân than phiền về việc đau lưng dưới sau đó (giống như vết bầm) nhưng thường sẽ tự hết.

Một tác dụng phụ thông thường khác là nhức đầu. Đôi khi có thể trầm trọng, nhưng thường sẽ hết sau vài ngày. Đôi khi bệnh nhân có thể cần đến một thủ thuật khác (rất tương tự như chọc dò tủy sống) để chữa trị chứng nhức đầu.

Nguy cơ bị nhiễm trùng từ thủ thuật này rất hiếm xảy ra và được giảm đáng kể vì bác sĩ đã dùng thuốc sát trùng để lau sạch lưng của bạn trước khi thực hiện thủ thuật.

Các biến chứng khác như tổn hại dây thần kinh và tổn hại cột sống do chảy máu, thường chỉ xảy ra nơi bệnh nhân nào bị chứng rối loạn xuất huyết và may thay các biến chứng này rất hiếm. Xin báo trước cho bác sĩ nếu bạn đang dùng bất cứ loại thuốc nào, nhất là các thuốc có thể làm loãng máu như Aspirin hoặc Warfarin.

Điều quan trọng là nên nhớ lý do mà bác sĩ nêu ra khi đề nghị việc chọc dò tủy sống cho bạn. Đó là vì họ lo ngại rằng bạn có một bệnh trạng trầm trọng và điều quan trọng là chẩn đoán chính xác để họ có thể đưa ra việc chữa trị khả dĩ tốt nhất cho bạn.

Bác sĩ có mặt để trả lời các thắc mắc hoặc lo ngại của bạn nếu có, vậy bạn hãy hỏi bác sĩ nếu cần.

Chỉ dẫn:

Tìm giúp đỡ:

Trong trường hợp khẩn cấp y tế, hãy đến khu cấp cứu gần nhất hoặc điện thoại số 000.

Emergency
Care Institute
NEW SOUTH WALES